

Eerste Kamer *der Staten-Generaal*

Herdenking van de heer Nelson Mandela door de Voorzitter van de Eerste Kamer, mevrouw Ankie Broekers-Knol, tijdens de plenaire vergadering van 10 december 2013

Met droefheid en ontroering heeft de Eerste Kamer op donderdag 5 december jongstleden kennis genomen van het overlijden van Nelson Mandela, oud-president van Zuid-Afrika en onvermoeibaar strijder voor de vrije democratie en de rechten van de mens. Vandaag, op de dag dat hij herdacht wordt in het stadion in Johannesburg, staan wij stil bij het overlijden van één van de grootste staatslieden van onze tijd.

Gedurende zijn hele leven heeft Nelson Mandela gestreden voor een democratische en vrije samenleving in Zuid-Afrika, waarin een ieder kan samenleven in harmonie en waarin een ieder gelijke rechten heeft. Hij benadrukte steeds dat vrijheid gepaard gaat met verantwoordelijkheid. Vrij zijn is niet alleen het afwerpen van je ketens, maar leven op een manier die de vrijheid van anderen respecteert en versterkt.

De heer Nelson Mandela was ook in bijzonder zware omstandigheden steeds in staat tot verzoening. Niet in de laatste plaats met mensen die hem persoonlijk ernstig leed hadden berokkend. Dit maakte dat de wereld tegen hem opkeek als een voorbeeld van kracht, vergevingsgezindheid en goedheid. Ondanks deze verering bleef hij steeds bescheiden en nederig. Met zijn sensitieve gevoel voor humor en zelfspot kon hij een ieder die hem ontmoette op zijn gemak stellen.

Een aantal keer was Nelson Mandela in ons land. Op 16 juni 1990 begroette hij duizenden medestanders op het Leidseplein in Amsterdam. Een aantal jaar later in 1999 was hij wederom in ons land, dit keer als president van Zuid-Afrika. Tijdens dit bezoek werd hem onder andere een eredoctoraat van de Universiteit Leiden uitgereikt, waarbij hij werd gehuldigd voor zijn geduld, weerbaarheid, vertrouwen, geloof, tolerantie en wijsheid.

Met het overlijden van de heer Nelson Mandela is een uniek mens heen gegaan; een moreel boegbeeld. Zijn overlijden wordt niet alleen in Zuid-Afrika, maar over de hele wereld intens beleefd. Zelden in de geschiedenis van de mensheid heeft één mens de harten van zovelen weten te raken.

Wij wensen zijn familie, zijn vrienden en landgenoten veel sterkte bij het verwerken van dit verlies en wij hopen dat zijn nalatenschap - zijn verzoenende kracht, zijn strijd voor de gelijkwaardigheid van mensen en zijn strijd voor de democratie - voor altijd in ere wordt gehouden.